EURÓPAI
BIZOTTSÁG

Brüsszel, 2021.6.8.
COM(2021) 295 final

A BIZOTTSÁG JELENTÉSE AZ EURÓPAI PARLAMENTNEK ÉS A TANÁCSNAK

a belső piaci információs rendszer (IMI) elektronikus kereskedelem területén lebonyolított kísérleti projektjének eredményéről

TARTALOMJEGYZÉK

1. BEVEZETÉS 2
2. HÁTTÉRINFORMÁCIÓ AZ IMI-RŐL 2
3. A KÍSÉRLETI PROJEKT HATÓKÖRE – AZ IMI ÁLTAL TÁMOGATOTT JOGI RENDELKEZÉSEK 3
4. A KÍSÉRLETI PROJEKT ELŐKÉSZÍTÉSE ÉS ELINDÍTÁSA 5
5. AZ ILLETÉKES HATÓSÁGOK 5
6. AZ IMI HASZNÁLATA A KÍSÉRLETI PROJEKT SORÁN 6
7. A TAGÁLLAMOK VISSZAJELZÉSE 7
8. ADATVÉDELEM 9
9. FORDÍTÁSI FUNKCIÓK 11
10. KÖVETKEZTETÉS 12

1. BEVEZETÉS

Ez a jelentés a belső piaci információs rendszernek (IMI) a 2000/31/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv (az elektronikus kereskedelemről szóló irányelv)[1] 3. cikke szerinti igazgatási együttműködés támogatása céljára való felhasználására irányuló kísérleti projekt eredményét ismerteti. A jelentés az 1024/2012/EU európai parlamenti és tanácsi rendelet (az IMI-rendelet)[2] 4. cikkének (2) bekezdésén alapul. E cikk értelmében a Bizottság a kísérleti projekt eredményeinek értékelését – ideértve az adatvédelmi kérdéseket és a hatékony fordítási funkciókat – benyújtja az Európai Parlamentnek és a Tanácsnak. E jelentés célja ebből kifolyólag az IMI-nek a nemzeti hatóságok és a Bizottság közötti információcsere technikai megvalósítására való felhasználására irányuló kísérleti projekt eredményének értékelése. A jelentés törekszik arra, hogy ezt az értékelést az elektronikus kereskedelemről szóló irányelv 3. cikkében megállapított igazgatási együttműködési mechanizmus részeként végezze el. A jelentés nem értékeli az abban a cikkben megállapítottak szerinti igazgatási együttműködési rendszer átfogó működését, amely az elektronikus kereskedelemről szóló irányelvről készített értékelő jelentés összefüggésében végzett külön értékelés tárgyát képezte[3]. Ez a jelentés hasonlóképpen nem vonatkozik a digitális szolgáltatásokról szóló jogszabály[4] összefüggésében javasolt, a közvetítőkre alkalmazandó különleges igazgatási együttműködési mechanizmusra, amely az elfogadása után kifejezetten ezen, a közvetítői szolgáltatások belső piacon történő nyújtására vonatkozó harmonizált szabályok végrehajtására lesz alkalmazandó.

2. HÁTTÉR-INFORMÁCIÓK AZ IMI-RŐL

A belső piaci információs rendszert (IMI) az IMI-rendelet hozta létre és a Bizottság fejlesztette ki a tagállamokkal folytatott szoros együttműködésben (a rendszert az EGT-országok is használják: Norvégia, Izland és Liechtenstein). Olyan informatikai eszköz, amely biztonságos, többnyelvű és rugalmas. Ezenkívül felhasználóbarát és megfelel az adatvédelmi szabályoknak. Továbbá számos olyan belső piaci kezdeményezéshez, amely igazgatási együttműködési rendszert igényel, alapvetően az IMI-t választják. Az IMI segítségével a hatóságok több, az egységes piaccal kapcsolatos szakpolitikai területen is könnyebben tudnak eleget tenni a határokon átívelő igazgatási együttműködés tekintetében rájuk háruló

[1] Az Európai Parlament és a Tanács 2000/31/EK irányelve (2000. június 8.) a belső piacon az információs társadalommal összefüggő szolgáltatások, különösen az elektronikus kereskedelem, egyes jogi vonatkozásairól (HL L 178., 2000.7.17., 1. o.).

[2] Az Európai Parlament és a Tanács 1024/2012/EU rendelete (2012. október 25.) a belső piaci információs rendszer keretében történő igazgatási együttműködésről és a 2008/49/EK bizottsági határozat hatályon kívül helyezéséről (HL L 316., 2012.11.14., 1. o.).

[3] Lásd SWD(2020) 348 final, 2. rész, 5. melléklet az elektronikus kereskedelemről szóló irányelv átfogó értékelő jelentéséről, és 8. melléklet különös tekintettel a határokon átnyúló együttműködési mechanizmusra.

[4] Lásd Javaslat – Az Európai Parlament és a Tanács rendelete a digitális szolgáltatások egységes piacáról (digitális szolgáltatásokról szóló jogszabály) és a 2000/31/EK irányelv módosításáról, COM(2020) 825 final.

kötelezettségeknek, és az IMI jelenleg 17 szakpolitikai területen nyújt támogatást igazgatási együttműködési eljárások lebonyolításához. 2021. januárban több mint 12 000 egymással együttműködő közigazgatási szerv volt bejegyezve a rendszerbe. Az IMI kismértékű fejlesztéssel vagy akár anélkül is kiterjeszthető további szakpolitikai területekre, hogy azokon is támogatni tudja az információcserét. Nagy szerepe van abban, hogy sikerült korszerűsíteni a határokon átívelő igazgatási együttműködést, és elérni, hogy az egységes piac a gyakorlatban is működjön. Jóllehet az IMI végfelhasználói a nemzeti közigazgatási hatóságok, a szorosabb együttműködés végső soron a vállalkozások és a polgárok javát szolgálja.

Az IMI-t az összes hivatalos uniós nyelven használni lehet: az egységesített tartalmak, kérdések, válaszok, üzenetek és űrlapmezők ugyanis előre le vannak fordítva. Ezenfelül a szabadon kitölthető szövegmezőknél (ahová a felhasználók közvetlenül vihetnek be szöveget ahelyett, hogy meghatározott számú lehetőség közül választanának) az IMI gépi fordítást biztosít a felhasználók számára. A rendszer rugalmas és azt bármilyen nemzeti közigazgatási rendszer alkalmazni tudja: akár központosított, akár teljesen decentralizált, akár a kettő közötti átmenetet képviselő rendszerről van szó. Az információk IMI-n keresztüli cseréje teljesen biztonságos és az adatvédelemre vonatkozó valamennyi szabálynak eleget tesz. Továbbá minden felhasználónak lehetősége van arra, hogy képzés és támogatás céljából a nemzeti IMI-koordinátorok meglévő hálózatát igénybe vegye. A rendszer használata nem jár informatikai költségekkel a tagállamok és az EGT-országok számára. Az IMI valamennyi kísérleti projektjét, ideértve az elektronikus kereskedelemre irányuló kísérleti projektet is, értékelésnek vetik alá.

3. A KÍSÉRLETI PROJEKT HATÓKÖRE – AZ IMI ÁLTAL TÁMOGATOTT JOGI RENDELKEZÉSEK

Az IMI-rendelet 4. cikkének (1) bekezdése szerinti általános rendelkezés értelmében a Bizottság kísérleti projektek keretében értékelheti, hogy az IMI hatékony eszköz lenne-e a rendelet mellékletében fel nem sorolt uniós jogi aktusok igazgatási együttműködésre vonatkozó rendelkezéseinek végrehajtására.

Az információs társadalommal összefüggő szolgáltatások belső piacon történő nyújtásának jogi keretét az elektronikus kereskedelemről szóló irányelv alkotja. Az irányelv célja az ilyen szolgáltatások Európai Unión belüli, de határokon átnyúló teljesítésének útjában álló akadályok felszámolása és a jogbiztonság megteremtése a vállalkozások és az állampolgárok számára. Az irányelv olyan kérdésekre vonatkozó harmonizált szabályokat állapít meg, mint például: i. az információs társadalommal összefüggő szolgáltatást nyújtó szolgáltatókra vonatkozó átláthatósági és tájékoztatási követelmények; ii. kereskedelmi tájékoztatás; iii. elektronikus úton kötött szerződések; és iv. a közvetítő szolgáltatók felelősségének korlátozásai. Az irányelv továbbá javítja a tagállamok közötti igazgatási együttműködést és megkönnyíti az önszabályozást.

Az igazgatási együttműködéssel kapcsolatban az elektronikus kereskedelemről szóló irányelv 3. cikke az információs társadalommal összefüggő szolgáltatások határokon átnyúló nyújtása szabadságának korlátozása tekintetében a nemzeti illetékes hatóságok közötti együttműködési mechanizmust állapít meg. Ez az együttműködési mechanizmus olyan, az információs tárasdalommal összefüggő szolgáltatásokra vonatkozó nemzeti követelményekre és intézkedésekre alkalmazandó (gyakran a tagállamok különböző szereplőit magában foglaló) egyéb eszközök mellett létezik, mint például a TRIS (a műszaki szabályozások információs rendszere) vagy a CPC (a fogyasztóvédelmi együttműködési hálózat), amelyeket egyaránt az elektronikus kereskedelemről szóló irányelv elfogadása után fogadtak el és/vagy dolgoztak ki.

A kísérleti projektben az elektronikus kereskedelemről szóló irányelv 3. cikkének (4), (5) és (6) bekezdése szerepelt. Ezek a rendelkezések azt az eljárást szabályozzák, amelynek keretében a tagállamok korlátozó intézkedéseket hozhatnak a nem a területükön letelepedett szolgáltató által nyújtott, az információs társadalommal összefüggő adott szolgáltatás ellen. Ilyen korlátozó intézkedések az alapvető és eljárási követelmények teljesülése esetén fogadhatók el. Az alapvető követelményeket az elektronikus kereskedelemről szóló irányelv 3. cikke (4) bekezdésének a) pontja állapítja meg. Az elektronikus kereskedelemről szóló irányelv 3. cikke (4) bekezdésének b) pontjában megállapított eljárási feltételeket illetően a szóban forgó intézkedés meghozatala előtt és a bírósági eljárás sérelme nélkül, ideértve az előzetes eljárásokat és a bűnügyi nyomozás keretében végrehajtott intézkedéseket, a tagállamnak fel kell kérnie a letelepedés helye szerinti tagállamot, hogy intézkedjen az információs társadalommal összefüggő adott szolgáltatás ellen. Amennyiben a meghozott intézkedések nem megfelelőek vagy a letelepedés helye szerinti tagállam nem intézkedik, akkor a korlátozó intézkedéseket elfogadni szándékozó tagállamnak értesítenie kell mind a Bizottságot, mind a letelepedés helye szerinti tagállamot az ilyen intézkedések meghozatalára irányuló szándékáról. Az irányelv 3. cikkének (5) bekezdése állapítja meg a sürgősségi eljárásra vonatkozó feltételeket. Az elektronikus kereskedelemről szóló irányelv 3. cikkében előírt, az intézkedések meghozatalára irányuló kéréseket és az értesítéseket jelenleg az IMI-ben teljesítik: a rendszer technikai eszközökkel, azaz kérésmodullal és értesítésmodullal támogatja az igazgatási együttműködést. Az értesítésmodul a sürgősségi eljárás keretében meghozott intézkedésekkel kapcsolatos értesítésekre is kiterjed.

A kísérleti projektnek az elektronikus kereskedelemről szóló irányelv területén történő elindításáról az IMI-rendelet elfogadása előtt megállapodtak. Ebből kifolyólag a kísérleti projektet nem az IMI-rendelet 4. cikkének (1) bekezdésében általában előírtak szerint, azaz nem végrehajtási jogi aktus elfogadásával indították el. Ehelyett kivételesen a rendelet 29. cikkének (1) bekezdése közvetlenül megemlíti a kísérleti projektet, amely bekezdés szerint a Bizottság kísérleti projektet indíthat annak megállapítására, hogy az IMI eredményes, költséghatékony és felhasználóbarát eszköz-e az elektronikus kereskedelemről szóló irányelv 3. cikke (4), (5) és (6) bekezdésének végrehajtása céljából.

Ez a jelentés a következőkön alapul: i. az IMI-ből nyert statisztikai információk; ii. az elektronikus kereskedelem területéért felelős szakértői csoport tagjainak visszajelzései; és iii.

a Bizottság által 2017-ben és 2019-ben a tagállamokhoz intézett, a rendszer használatára vonatkozó két kérdőíves felmérésre adott válaszok.

4. A KÍSÉRLETI PROJEKT ELŐKÉSZÍTÉSE ÉS ELINDÍTÁSA

Az IMI elektronikus kereskedelem terén folytatott igazgatási együttműködés céljára való használatát vizsgáló kísérleti projektet 2013. november végén indították el.

A rendszerben bonyolítandó információcserék tartalmához használt strukturált IMI-űrlapokat (azaz a kérések és az értesítések küldői és címzettjei által bevivendő információkat tartalmazó mezőket) a Bizottság készítette. A Bizottság két űrlapot alakított ki az információcserék céljára: a letelepedés helye szerinti tagállam által meghozandó intézkedések céljára szolgáló kérésűrlapot, valamint a rendeltetési hely szerinti tagállam általi intézkedésekről (ideértve a sürgősség esetét is) való értesítés céljára szolgáló másik űrlapot.

A Bizottság által javasolt űrlapokról konzultáltak a tagállamokkal. Az űrlapokat a kapott visszajelzések alapján véglegesítették, valamennyi hivatalos nyelvre lefordították és beépítették az IMI megfelelő moduljaiba.

A Bizottság a kísérleti projekt elindítása előtt képzést szervezett az elektronikus kereskedelmi modulban részt vevő tagállami szakértők számára 2013. október 14-én. Azóta a Bizottság IMI-helpdesk ügyfélszolgálata biztosít technikai támogatást és segítségnyújtást a felhasználónak. A Bizottság továbbá rendszeresen naprakészen tájékoztatta a tagállamokat a kísérleti projekt helyzetéről.

5. AZ ILLETÉKES HATÓSÁGOK

Az elektronikus kereskedelem területén jelenleg 80, az IMI-be regisztrált illetékes hatóság rendelkezik hozzáféréssel a kérésmodulhoz, ideértve a nemzeti IMI-koordinátorokat[5] több országban. A tagállamok ezen a területen általánosságban 1–4 illetékes hatóságot regisztrálnak, néhány ország azonban ennél többet is. Horvátország például a kérések esetében 5 illetékes hatóságot regisztrált, Ciprus pedig 11-et.

Az értesítésmodul esetében a tagállamok 68 illetékes hatóságot regisztráltak, ideértve 17 nemzeti IMI-koordinátort. Az országok többsége 1–4 illetékes hatóságot regisztrált, Németország azonban 7 hatóságot, Ciprus pedig 11 hatóságot regisztrált.

[5] Az IMI-rendszerben minden tagállamnak egy nemzeti IMI-koordinátora van, akinek a feladatait az IMI-rendelet 6. cikke állapítja meg. A nemzeti IMI-koordinátorok a fő kapcsolattartási pontok az IMI-szereplők számára az adott tagállamban. Feladatuk annak biztosítása, hogy az IMI gördülékenyen működjön, többek között a következők révén: i. a megfelelő hatóságok regisztrálása; ii. a különféle modulokhoz való hozzáférés kezelése; iii. a felhasználók támogatása; és iv. az IMI hatékony működésének biztosítása.

Számos illetékes hatóság mindkét modulra (kérés- és értesítésmodul) regisztrálva van. Ez azt jelenti, hogy összesen 85 különféle illetékes hatóság regisztrált erre a szakpolitikai területre, többek között 27 nemzeti IMI-koordinátor.

6. AZ IMI HASZNÁLATA A KÍSÉRLETI PROJEKT SORÁN

A rendszerből kinyert statisztikai adatok szerint az IMI-t a kísérleti projekt keretében korlátozottan használták, vagyis csak kis volumenű információcserét regisztráltak.

2013 és 2019 között a tagállamok összesen 255 információcserét végeztek, amelyből 149 kérés, 106 pedig értesítés volt. E jelentés melléklete részletes statisztikát tartalmaz a végzett információcserék számáról (2019 végéig).

A kísérleti projekt során a kérések 72 %-át az Egyesült Királyság, míg a kérések 19 %-át Spanyolország nyújtotta be. További három tagállam, Belgium, Németország és Írország volt még viszonylag aktív küldő. Ezek az országok egyenként a kérések 3 %-át küldték (azaz e három ország együttesen a kérések 9 %-át küldte). A legtöbb kérést három tagállam kapta, Ciprus (az összes kérés 33 %-a), Németország (17 %) és Hollandia (17 %).

Az értesítésmodulon belül Olaszország tette a legtöbb értesítést (az elküldött értesítések 58 %-a), amelyet az Egyesült Királyság követ a rangsorban az elküldött értesítések 35 %-ával. Belgium a rendszerben rögzített esetek 4 %-ában tett értesítést intézkedésekről, míg Írország az értesítések 2 %-át küldte.

A statisztikák szerint néhány tagállam még egyáltalán nem vett részt az IMI-n keresztül végrehajtott információcserében. Olyan országok is előfordulnak, amelyek az IMI-n keresztül küldött e-kereskedelmi értesítésekben nem vettek részt.

A kérésmodul eseteinek státusza alapján a 2019. december 31-ig küldött kérések 74 %-ára (110) adtak választ és zárták le azokat hivatalosan. Ezenkívül a kérések 9 %-át visszautasították, 8 %-át pedig visszavonták.

Az értesítésmodulon belül az összes információcserét hivatalosan lezárták. Az értesítések tárgyát képező intézkedéseket illetően az intézkedések időtartama az esetek 94 %-ában határozatlan volt, az esetek 4 %-ában pedig határozott.

A 2020-ra vonatkozó számadatok nem mutatnak jelentős növekedést a rendszer használatában. 2020-ban az IMI-rendszeren keresztül 16 intézkedés meghozatalára irányuló kérést és 18 új értesítést továbbítottak. Németország 6 intézkedésekre irányuló kérést továbbított, az Egyesült Királyság 5-öt továbbított, Olaszország három alkalommal élt ilyen kérésekkel, míg Hollandia kétszer kérte intézkedések meghozatalát. Az e kéréseket fogadó tagállamok a következők voltak: Írország, Olaszország, Ciprus és Luxemburg 2-2 kérést fogadott, míg Franciaország, Ausztria, Portugália, Németország, Hollandia, az Egyesült Királyság, Luxemburg és Belgium 1-1 kérést. Olaszország maradt a legaktívabb

értesítésküldő, 18 értesítésből 15 értesítést küldött, míg Hollandia 2 értesítést, az Egyesült Királyság pedig 1 értesítést küldött. 2021 elején 5 kérés státusza volt lezárt, 5 kérés elfogadott, 5 kérés pedig visszavont státuszú volt, 1 kérés pedig elfogadásra várt. Az értesítések státuszát illetően 12 lezárt státuszú volt, 2 értesítés nyitva állt az észrevételek megtételére, 4 értesítés pedig az „inaktív – rejtett személyes adatok” státuszba került.

7. A TAGÁLLAMOK VISSZAJELZÉSE

Amióta a kísérleti projekt 2013-ban elkezdődött, a Bizottság két felhasználói felmérést végzett az IMI használatával kapcsolatban, egyet 2017-ben, egyet pedig 2019-ben. E felmérésekre azzal a céllal került sor, hogy a tagállamok visszajelzéseit figyelembe lehessen venni a kísérleti projekt értékelése során. A tagállamokat mindkét esetben arra kérték, hogy a felmérés keretében egyetlen válaszban foglalják össze az IMI elektronikus kereskedelmi moduljaira regisztrált hatóságaik visszajelzését.

2017-ben 18 tagállam válaszolt a felmérésre, és e 18 válaszadó közül 12 nyilatkozott úgy, hogy használta az IMI-t információcserére az elektronikus kereskedelem területén. A válaszok 55 %-a szerint a rendszeren keresztül folytatott információcserével kapcsolatos átfogó tapasztalat kedvező vagy valamelyest kedvező volt. A válaszok 38 %-a szerint azonban 2014 óta az IMI-től eltérő kommunikációs eszközöket is használtak: i. arra, hogy felkérjék a letelepedés helye szerinti tagállamot az információs társadalommal összefüggő szolgáltatásokat nyújtó szolgáltató tevékenységével kapcsolatos intézkedések meghozatalára; vagy ii. amikor az információs társadalommal összefüggő szolgáltatásokat nyújtó szolgáltató tevékenységével kapcsolatos intézkedésről küldtek értesítést.

A felmérés szerint a válaszadók 11 %-a tapasztalt nehézségeket annak eldöntése során, hogy az adott értesítést: i. az IMI-ben kell-e megküldeni az elektronikus kereskedelemről szóló irányelv 3. cikke alapján; ii. a fogyasztóvédelmi együttműködésről szóló rendeletben[6] az értesítésekre vonatkozóan megállapított rendelkezések szerint kell-e megküldeni; vagy iii. az egységes piac átláthatóságáról szóló irányelvben[7] az értesítésekre vonatkozóan megállapított rendelkezések szerint kell-e megküldeni.

A felmérésből kiderült, hogy a tagállamok 77 %-a egyetértett, illetve valamelyest egyetértett azzal, hogy a kísérleti projekt szerint az IMI a megfelelő eszköz az elektronikus kereskedelemről szóló irányelv 3. cikkének (4), (5) és (6) bekezdése szerinti igazgatási

[6] Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2017/2394 rendelete (2017. december 12.) a fogyasztóvédelmi jogszabályok végrehajtásáért felelős nemzeti hatóságok közötti együttműködésről és a 2006/2004/EK rendelet hatályon kívül helyezéséről (HL L 345., 2017.12.27., 1. o.).

[7] Az Európai Parlament és Tanács (EU) 2015/1535 irányelve (2015. szeptember 9.) a műszaki szabályokkal és az információs társadalom szolgáltatásaira vonatkozó szabályokkal kapcsolatos információszolgáltatási eljárás megállapításáról (HL L 241., 2015.9.17., 1. o.).

együttműködés támogatására[8]. A tagállamok 83 %-a osztotta azt a véleményt, hogy az elektronikus kereskedelem területén lebonyolított IMI kísérleti projektet folytatni kell, azonban bizonyos fejlesztésekkel, többek között a felhasználóknak nyújtott támogatás fokozásával.

A Bizottság 2019-ben indította el második online felmérését, amelynek keretében 25 tagállam és Norvégia szolgált válaszokkal.

Az e második felmérésre adott válaszok szerint 16 ország (61 %) használta az IMI-t az elektronikus kereskedelemről szóló irányelvben előírt információcsere céljára. Azok az országok, amelyek nem használták a rendszert erre a célra, ennek lehetséges okaként azt jelölték meg, hogy a hatóságoknak egyszerűen nem volt szüksége arra, hogy az IMI-t használják ezen a területen.

A második felmérésre válaszolók 57 %-a (15 ország) fejtette ki, hogy az információs társadalommal összefüggő szolgáltatást nyújtó szolgáltatók elleni intézkedések meghozatalára irányuló kéréseket fogadtak az IMI-n keresztül, e közül a 15 ország közül 11 szerint az információcserével kapcsolatos átfogó tapasztalatot kedvezőnek vagy valamelyest kedvezőnek vélte. A második felmérésre válaszoló országok közül 8 kapott értesítést az IMI-rendszeren keresztül az információs társadalommal összefüggő szolgáltatásokat nyújtó szolgáltató tevékenységével kapcsolatosan az országukban meghozott intézkedésekről, és ennek a 8 országnak az 50 %-a (azaz 4 ország) szerint volt kedvező vagy valamelyest kedvező az IMI-vel kapcsolatos átfogó tapasztalat. A második felmérés válaszadóinak 53 %-a (14 ország) értett egyet, illetve határozottan egyet értett azzal, hogy az IMI-rendszer biztonságos megoldás a többi országgal folytatandó információcsere céljára.

A második felmérés keretében 6 ország (a válaszadók 23 %-a) válaszolta azt, hogy nehézségeket tapasztalt annak eldöntése során, hogy az adott értesítést: i. az IMI-ben kell-e megküldeni; ii. a fogyasztóvédelmi együttműködésről szóló rendeletben az értesítésekre vonatkozóan megállapított rendelkezések szerint kell-e megküldeni; vagy iii. az egységes piac átláthatóságáról szóló irányelvben az értesítésekre vonatkozóan megállapított rendelkezések szerint kell-e megküldeni.

18 ország (a második felmérésre válaszolók 66 %-a) értett egyet, illetve valamelyest egyet értett azzal, hogy a kísérleti projekt szerint az IMI a megfelelő eszköz az elektronikus kereskedelemről szóló irányelv 3. cikkének (4), (5) és (6) bekezdése szerinti igazgatási együttműködés támogatására. A második felmérésre válaszoló országok közül 14 ország vélte úgy, hogy az elektronikus kereskedelem területén lebonyolított IMI kísérleti projektet fokozott felhasználói támogatással és a projektet továbbfejlesztve folytatni kell.

[8] Ezek a számok nem az alapvető szabályok értékelésére, hanem inkább az IMI-rendszer technikai aspektusaira vonatkoznak.

Az elektronikus kereskedelemmel foglalkozó szakértői csoport 2019. október 8-án tartott ülésén a Bizottság kérdést intézett a tagállamokhoz az IMI-vel kapcsolatban szerzett gyakorlati tapasztalataikról. A Bizottság azt kérdezte a tagállamoktól, hogy: i. az elektronikus kereskedelemről szóló irányelv adott cikkein alapuló együttműködés során észleltek-e bármilyen korlátot; ii. az irányelvben megállapított együttműködési mechanizmus továbbfejlesztésére irányuló javaslatokkal rendelkeznek-e; valamint hogy iii. milyen elképzeléseik vannak egy potenciális új jogi kezdeményezés részét képező lehetséges együttműködési rendelkezésekre vonatkozóan.

A tagállamok az ülésen folytatott megbeszélések keretében tett hozzászólásaik során a következőket hangsúlyozták.

- Az IMI használata az elektronikus kereskedelmi szakpolitika területén az eddigiekben korlátozott volt.
- Az, hogy bizonyos tagállamok sosem használták a rendszert, annak tulajdonítható, hogy nem tudtak róla. Néhány tagállam azonban rámutatott arra, hogy egyszerűen nem volt olyan intézkedés, amelyről értesíteni kellett volna őket, illetve nem volt szükséges intézkedéseket kérni.
- Tisztázni kell, hogy a különféle együttműködési mechanizmusokat (IMI/CPC/TRIS) mikor kell használni.
- A tagállamok üdvözölték és határozottan támogatták az IMI 2020-tól kezdődő kiterjesztését a fogyasztóvédelmi együttműködési hálózatra. Várakozásaik szerint ez a kiterjesztés segít tisztázni az IMI elektronikus kereskedelmi moduljában folytatott információcserék és a fogyasztóvédelmi együttműködési hálózaton belüli hasonló típusú együttműködések közötti különbséget.
- A rendszert több tagállam segítőkésznek és könnyen használhatónak vélte. Ugyanakkor kifejtették, hogy a felhasználók számára nem mindig állapítható meg egyértelműen, hogy kik az IMI-kapcsolattartók más tagállamokban, vagy kik a nemzeti IMI-koordinátorok (ezek a nemzeti IMI-koordinátorok adott esetben támogatást nyújthatnak az elektronikus kereskedelem területén felmerült konkrét kérdésekben).
- Néhány tagállam úgy vélte, hogy az IMI-használata megterhelő lehet, különösen a helyi önkormányzatok számára, mivel nem ismerik a rendszert. Ezek a tagállamok ugyanakkor úgy vélekedtek, hogy bármely eszköz jó működését megfelelő kezeléssel, pl. a specifikus elektronikus kereskedelmi modulért felelős „központi hatóság” által végzett megfelelő kezeléssel lehetne biztosítani.
- Néhány tagállam szerint az IMI eredményes és sikeres használata a belső szervezés és irányítás kérdése.

8. ADATVÉDELEM

A személyes adatok feldolgozása az IMI-ben az (EU) 2016/679 rendelet (az általános adatvédelmi rendelet, GDPR)[9] és az (EU) 2018/1725 rendelet (a belső adatvédelmi rendelet, IDPR)[10] rendelkezéseivel összhangban történik. A személyes adatok biztonságos feldolgozását az IMI-rendelet 14. cikke biztosítja, amely egyértelmű határidőket tűz ki a személyes adatoknak a rendszerben végzett feldolgozására. Az információk IMI-n keresztüli cseréje ezért biztosítja a személyes adatok védelmét és az a GDPR-nek megfelelően történik, mivel maga az IMI-rendelet biztosítja a szükséges megfelelőséget.

Az IMI-rendelet III. fejezete állapítja meg az IMI-ben a személyes adatok feldolgozására és az adatbiztonságra vonatkozó fő rendelkezéseket. E rendelkezések szerint az IMI-szereplők (az illetékes hatóságok, az IMI-koordinátorok, a Bizottság és az uniós szervek, hivatalok és ügynökségek) csak a rendszer által támogatott szakpolitikai területekkel foglalkozó uniós jogi aktusok vonatkozó rendelkezéseiben meghatározott célból adhatnak át és dolgozhatnak fel személyes adatokat. Az adatalanyok által az IMI-hez benyújtott adatok csak azon célokra használhatók fel, amelyekre benyújtották azokat.

Továbbá amint az IMI-ben feldolgozott személyes adatokra már nincs szükség abból a célból, amelyre összegyűjtötték őket, az igazgatási együttműködés egyes típusainak sajátosságai szerint zárolni kell azokat az IMI-ben (továbbra is a rendszerben maradnak, de nem tekinthetők meg). Az IMI-ben feldolgozott személyes adatokat zárolni kell az IMI-ben az igazgatási együttműködési eljárás hivatalos lezárását követően, általános szabályként hat hónapon belül. A rendszer automatikusan eltávolítja a személyes adatokat a kérésekből és az értesítésekből. Ez azt jelenti, hogy a zárolt adatokat az igazgatási együttműködési eljárás hivatalos lezárását követő 3 év elteltével automatikusan törlik az IMI-ből.

Az általános adatvédelmi rendelettel összhangban továbbá az IMI-szereplők feladata az általuk az IMI-ben feldolgozott személyes adatok biztonságának biztosításához szükséges valamennyi eljárási és szervezési intézkedés meghozatala.

A kísérleti projekt során az elektronikus kereskedelem területén folytatott egyetlen információcsere kapcsán sem kérelmezték az adatok idő előtti törlését. A Bizottsággal senki sem lépett kapcsolatba zárolt adatokhoz való hozzáférés kérelmezése (az IMI-rendelet szerint) vagy az IMI-ben tárolt személyes adatok helyesbítése céljából.

A rendszerre vonatkozó adatvédelmi nyilatkozat elérhető az IMI honlapján[11].

[9] Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2016/679 rendelete (2016. április 27.) a természetes személyeknek a személyes adatok kezelése tekintetében történő védelméről és az ilyen adatok szabad áramlásáról, valamint a 95/46/EK irányelv hatályon kívül helyezéséről (HL L 119., 2016.5.4., 1. o.).

[10] Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2018/1725 rendelete (2018. október 23.) a természetes személyeknek a személyes adatok uniós intézmények, szervek, hivatalok és ügynökségek általi kezelése tekintetében való védelméről és az ilyen adatok szabad áramlásáról, valamint a 45/2001/EK rendelet és az 1247/2002/EK határozat hatályon kívül helyezéséről (HL L 295., 2018.11.21., 39. o.).

[11] https://ec.europa.eu/internal_market/imi-net/_docs/data_protection/privacy_statement_hu.pdf

9. FORDÍTÁSI FUNKCIÓK

Az IMI többnyelvű eszköz. Előfordított űrlapokkal, mezőkkel, kérdésekkel, válaszokkal és üzenetekkel könnyíti meg az információcserét. A rendszerben végzett valamennyi információcsere szabad szöveges információkkal egészíthető ki, amelyekhez a rendszer gépi fordítást kínál.

Az elektronikus kereskedelem területén az előfordított űrlapokon a szabad szöveges részeket leginkább az intézkedések részletes ismertetésével vagy az arányossági vizsgálattal kapcsolatos információk biztosítása céljára használják.

A kísérleti projekt indulása óta a szabad szöveg fordítására szolgáló beépített funkció jelentősen javult azt követően, hogy a korábban csatolt mt@EC szolgáltatást továbbfejlesztették a jelenlegi eTranslation[12] (e-fordítási) szolgáltatássá.

Az eTranslationt 2014-ben vezették be az IMI-be. Azóta folyamatosan tökéletesítették a fordítási eredmények minőségét és a szolgáltatás válaszidejét. Gépi fordítás az unió hivatalos nyelvei közül bármely lehetséges nyelvpárra igénybe vehető.

Az IMI-ben **több rendszerfejlesztést végeztek a beépített gépi fordítási mechanizmus használatának megkönnyítése céljából**:

- a szabad szövegek fordítása ma már a kontextusukban jelenik meg (azaz az eredeti szöveg megjelenik a képernyőn),
- az információcserében érintett összes szabad szöveget le lehet fordítani egyetlen kattintással/lépéssel az IMI-felhasználó által választott nyelvre,
- a fordítások ideiglenes tárolása biztosítja és lehetővé teszi a fordítási kérésekre való gyors reagálást.

A jövőre nézve pedig további fejlesztések vannak kilátásban, többek között a gépi fordítási eredmények beépítése a jelentésekbe (amelyek vizuálisan megkülönböztetésre kerülnek az előfordított tartalomtól), vagy a csatolmányok gépi fordítása. Ezek a fejlesztések és funkciók ugyanakkor nem csupán a rendszer elektronikus kereskedelmi moduljának képezik majd a sajátosságait, hanem a rendszer általános funkciói lesznek.

[12] Az eTranslation az Európai Hálózatfinanszírozási Eszköz építőköve. Fő célja, hogy a nyelvi akadályokat leküzdve segítse az európai és nemzeti közigazgatások közötti információcserét az EU-ban. Az uniós közigazgatási szervek, állampolgárok és vállalkozások az eTranslation használatával az általuk választott nyelven használhatják a digitális szolgáltatásokat. https://ec.europa.eu/cefdigital/wiki/display/CEFDIGITAL/eTranslation

10. KÖVETKEZTETÉS

2013 óta az IMI az elektronikus kereskedelemről szóló irányelv 3. cikkében megállapított együttműködési mechanizmust támogató technikai rendszer. Az IMI lehetővé tette a különböző tagállamok illetékes hatóságainak, hogy: i. közvetlenül, gyorsan és könnyedén kommunikáljanak egy biztonságos online platformon keresztül; és ii. legyőzzék a nyelvi akadályokat annak köszönhetően, hogy előfordított egységes kérdéseket és válaszokat bocsát rendelkezésükre[13].

A Bizottság az e jelentésben foglalt információk alapján az alábbi következtetéseket vonja le.

- **Az IMI az eddigiekben biztonságos és többnyelvű eszközként szolgált** a következők céljára: i. az elektronikus kereskedelemről szóló irányelv 3. cikkében előírt igazgatási együttműködési mechanizmusban részt vevő nemzeti hatóságok körében lezajlott kérések és értesítések kezelése és tárolása; valamint ii. az ebben az összefüggésben a hatóságok között lebonyolított interakciók nyomon követése.
- **A jelenlegi szabályozási kereten belül** célszerű folytatni az elektronikus kereskedelemről szóló irányelvre vonatkozó IMI kísérleti projektet.
- **A rendszeren ajánlott technikai fejlesztéseket végezni** avégett, hogy az intézkedések meghozatalára irányuló kéréseket és az intézkedésekről való értesítéseket célzó eljárások felhasználóbarátabbá váljanak, az elektronikus kereskedelemről szóló irányelvben megállapított átfogó együttműködési rendszernek megfelelően és az irányelv végrehajtása során nyert tapasztalatok figyelembevételével[14].
- A Bizottságnak célszerű együttműködnie a tagállamokkal a kísérleti projekttel kapcsolatos **tájékoztató tevékenységek** végrehajtása céljából, valamint **fokoznia az IMI felhasználóinak nyújtott támogatást**.

A rendszer általános tulajdonságai alapján a következő **technikai fejlesztések** megvalósítását célszerű elemezni és megvizsgálni:

- az interfészen megjelenő információ átszervezése,
- a (nem elfogadott és/vagy nem megválaszolt) kérésekre függőben lévő válaszokra utaló emlékeztetők,
- annak jobb feltüntetése, hogy a válaszadótól mikor várják, hogy válaszoljon,
- a kérések keresési funkciójának tökéletesítése,
- a kérések adatainak az értesítésekbe való bemásolására szolgáló funkció,

[13] Megjegyzendő, hogy az együttműködési mechanizmus alapvető jellemzőit az elektronikus kereskedelemről szóló irányelv állapítja meg, amelyek nem képezik e jelentés tárgyát. Lásd még fent a 3. lábjegyzetet.

[14] E tekintetben az elektronikus kereskedelemről szóló irányelv értékelő jelentése rámutatott arra, hogy az értesítési rendszer bizonyos aspektusait tisztázni szükséges. Az IMI jövőbeni technikai kiigazításainak következésképpen lehetővé kell tennie az értesítési rendszer működésével kapcsolatos szükséges pontosításokat.

- esetleges összekapcsolás az IMI-ben végzett egyéb információcserékkel.

A fenti utolsó intézkedési javaslatot illetően 2020 januárjától kezdődően az IMI a fogyasztóvédelmi együttműködési hálózat új informatikai eszközeként is bevezetésre került. A rendszer a szolgáltatási irányelv szerinti értesítési kötelezettséget is támogatja végrehajtása óta. A rendszer által támogatott ezen területek arra utalnak, hogy léteznek olyan szinergiák, amelyeket a kísérleti projekt második szakaszában célszerű lenne feltárni és kiaknázni. A fogyasztóvédelmi együttműködési hálózattal fennálló szinergiák mindenesetre egyértelműbbé tehetik, hogy az elektronikus kereskedelem területén belül mikor mely eljárást kell használni.

A kísérleti projektben részt vevő IMI-felhasználóknak nyújtott támogatás a következők révén fokozható:

- az információcserék strukturált nyomon követése,
- rendszeres statisztikai jelentés a kérésekről és az értesítésekről,
- képzés és iránymutatás a felhasználóknak.

Aggodalomra okot adó területek

Kihívást jelenthet az információcserék korlátozott számának növelése.

Nyitott kérdések

A fogyasztóvédelmi együttműködési hálózattal fennálló szinergiákat tovább kell fejleszteni; javítani kell a felhasználóknak nyújtott támogatást.

Kedvező előrelépések

Az IMI továbbra is segíti az elektronikus kereskedelemről szóló irányelv működését azáltal, hogy biztonságos online platformot biztosít az igazgatási együttműködés keretében folytatott információcserék és értesítések számára. A tagállamok folyamatos együttműködése, valamint a jogi és technikai támogatás és finomhangolás alapvető fontosságú annak biztosításához, hogy az IMI ezen a területen továbbra is megfelelően működjön.

E jelentéssel a Bizottság teljesíti az (EU) 1024/2012 rendelet 4. cikkének (2) bekezdésében előírt jelentéstételi követelményt.

A Bizottság az Európai Parlament és a Tanács figyelmébe ajánlja ezt a jelentést.